

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 154/2026-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek 1. [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], 2. mal. [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej matkou [REDAKOVANÉ], a 3. mal. [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej matkou [REDAKOVANÉ], zastúpených Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s. r. o., Ďumbierska 3F, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Malacky č. k. 21Em/5/2024-385 z 30. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. januára 2026 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu rodinného a súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1, ako aj práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľky navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a priznať im náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľka v 1. rade ako matka maloletých sťažovateľiek v 2. a 3. rade vystupuje ako povinná v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 21Em/5/2024 o návrhu otca maloletých detí ako oprávneného na nariadenie výkonu rozhodnutia v časti úpravy styku s maloletými deťmi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

3. Na okresnom súde prebieha pod sp. zn. 8P/35/2022 konanie o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v rámci ktorého súd na základe návrhu otca z 18. apríla 2024 neodkladným opatrením č. k. 8P/35/2022-1043 z 12. júna 2024 do právoplatného

skončenia konania vo veci samej dočasne upravil styk otca s maloletými deťmi, a to tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou [REDAKOVANÉ] každý týždeň v utorok v čase od 14.00 h do 15.00 h a s maloletou [REDAKOVANÉ] každý týždeň vo štvrtok v čase od 14.00 h do 15.00 h s miestom výkonu styku v priestoroch Autistického centra Andreas n. o. (ďalej len „Centrum Andreas“), a zároveň uložil matke povinnosť v určený čas zabezpečiť prítomnosť maloletých detí v označených priestoroch, a umožniť tak styk otca s deťmi. Neodkladné opatrenie nadobudlo vykonateľnosť 15. augusta 2024 a po odvolaní matky a potvrdení uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 14CoP/196/2024-1595 z 21. novembra 2024 aj právoplatnosť, a to 13. decembra 2024.

4. Okresný súd na základe návrhu otca na nariadenie výkonu rozhodnutia po predošlom prešetrení situácie Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Malacky (ďalej len „ÚPSVaR Malacky“) ako kolíznym opatrovníkom maloletých detí uskutočnil vo veci pojednávanie, a to 1. apríla 2025, a následne po dôkladnom oboznámení sa s obsahom spisu, s podaniami a vyjadreniami všetkých účastníkov konania, ako aj s ostatnými spismi, ktoré sú na súde v súvislosti s maloletými deťmi vedené, uznesením č. k. 21Em/5/2024-314 zo 16. júla 2025 právoplatným 26. augusta 2025 nariadil výkon predmetného neodkladného opatrenia, keďže sťažovateľka ako matka maloletých detí tento vykonateľný exekučný titul dobrovoľne neplní.

5. Návrhom doručeným okresnému súdu 14. augusta 2025 sa sťažovateľka domáhala odkladu výkonu súdneho rozhodnutia podľa § 389 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ktorý odôvodnila tým, že realizáciou jeho výkonu je ohrozené zdravie maloletých detí a ich priaznivý vývoj. Poukázala na nepriaznivý zdravotný stav maloletých detí a odporúčania odborníkov, ktorí radia rešpektovať vôľu maloletých detí a nevytvárať na nich nátlak. Tiež dôvodila zhoršeným zdravotným stavom detí po realizovaní styku s otcom a vyjadrila presvedčenie, že výkon rozhodnutia ohrozuje dlhodobu kompenzovaný stav oboch detí, primárne mal. [REDAKOVANÉ]. Zároveň spochybnila akreditáciu Centra Andreas, ktoré podľa nej nie je oprávneným subjektom vykonávať rozhodnutie súdu v rámci činností sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

6. Okresný súd po vyžiadaní správy od kolízneho opatrovníka, správy Centra pre deti a rodinu Malacky (ďalej len „CDR“), vyjadrenia otca a prokurátorky Okresnej prokuratúry Malacky a po vyhodnotení najlepšieho záujmu maloletých detí návrh sťažovateľky na odklad výkonu rozhodnutia napadnutým uznesením z 30. októbra 2025 zamietol ako nedôvodný. Konštatoval, že nezistil, že by život, zdravie alebo priaznivý vývoj maloletých detí bol pri použití donucovacích prostriedkov voči matke vážne ohrozený, na druhej strane považoval za preukázaný absolútny nezáujem matky, aby deti opätovne nadviazali kontakt so svojím otcom, ako aj jej stotožnenie sa s danou situáciou a žiadnu snahu na tomto stave niečo zmeniť. Súdu sa javilo vysoko pravdepodobné tvrdenie otca, že matka realizuje voči nemu a voči deťom systematické izolovanie a manipuláciu maloletých detí, ktoré následne, resp. v konečnom dôsledku môžu mať negatívny dopad na psychický, emocionálny a sociálny vývin detí. Okresný súd bol toho názoru, že takéto konanie je v priamom rozpore s princípom najlepšieho záujmu maloletých detí a nemožno ho akceptovať ako dôvod na odklad výkonu rozhodnutia.

7. V rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sa ústavný súd v snahe čo najviac spoznať skutkový stav oboznámil aj so samotným neodkladným opatrením (uznesením okresného súdu č. k. 8P/35/2022-1043 z 12. júna 2024 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 14CoP/196/2024 z 21. novembra 2024), vyžiadal si od okresného súdu aj uznesenie o nariadení

výkonu predmetného neodkladného opatrenia, pričom z týchto rozhodnutí, ako aj z vlastnej rozhodovacej činnosti (III. ÚS 168/2023, IV. ÚS 119/2024, I. ÚS 620/2025) zistil, že na okresnom súde bolo okrem predmetného konania sp. zn. 8P/35/2022 vedené aj konanie pod sp. zn. 8P/169/2022 o návrhu otca na uloženie výchovného opatrenia, ktoré malo slúžiť na nápravu vzťahov v rodine. Okresný súd rozsudkom z 24. októbra 2023 nariadil maloletým deťom a ich rodičom výchovné opatrenie vo forme psychologického poradenstva v rozsahu 60 hodín realizovaného v CDR pre účely zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi a akceptácie postavenia druhého rodiča v živote maloletých detí, obnovenia vzťahu medzi maloletými deťmi a otcom a obnovenia stretávania sa otca s maloletými deťmi tak, že toto poradenstvo bude poskytované jednak maloletým deťom každému osobitne, ako aj spoločne, každému z rodičov osobitne, následne v rámci spoločného poradenstva maloletým deťom spolu s rodičmi, pričom rozsah a frekvenciu poradenstva pre maloleté deti a ich rodičov stanoví poverený psychológ, resp. pracovník CDR. Predmetné rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom krajského súdu č. k. 11CoP/47/2024-834 z 23. júla 2024 a nadobudlo právoplatnosť 28. augusta 2024. Krajský súd v rámci posudzovania dôvodnosti uloženia výchovného opatrenia obom maloletým deťom a ich rodičom vo forme psychologického poradenstva okrem iného uviedol, že rodičia maloletých detí nie sú spôsobilí sami túto situáciu riešiť, zvlášť pre postoj matky, ktorá nielenže odmieta akúkoľvek konštruktívnu formu komunikácie s otcom rešpektujúcu jeho postavenie rovnocenného rodiča, ale ktorá zároveň nijakým spôsobom neprispieva k riadnemu a objektívnemu zisteniu skutkového stavu v konaní vo veci samej, naopak, táto v podstate hľadá spôsoby, ako sabotovať vykonanie náležitého dokazovania týkajúceho sa jej tvrdení, a to vyhýbaním sa pojednávaniam či znaleckému dokazovaniu.

8. Ďalej považoval ústavný súd za preukázané, že v konaní vo veci samej (o úprave výkonu rodičovských práv a povinností) sp. zn. 8P/35/2022 bola za opakované a zásadné odmietanie poskytnutia súčinnosti ustanovenému znalcovi sťažovateľke uložená poriadková pokuta. Taktiež všetky dovtedajšie návrhy otca maloletých na nariadenie neodkladného opatrenia a dočasnú úpravu styku boli zamietnuté a do vydania predmetného neodkladného opatrenia z 12. júna 2024 otec nemal súdom upravený styk s maloletými ani žiadnu inú možnosť kontaktu s deťmi, ku ktorému (až na pár výnimiek, keď sa s nimi krátko stretol v roku 2022) reálne nedochádza od januára 2022.

9. Okresný súd, považujúc za osvedčené, že matka otcovi kontakt s deťmi takmer neumožňuje a neguje aj jeho snahy o asistované stretnutie s deťmi za jej prítomnosti v priestoroch ÚPSVaR Malacky, pričom vzhľadom na prístup matky v prebiehajúcich konaniach vo veci samej nie je možné očakávať, že by k stretnutiu otca s maloletými deťmi v dohľadnej dobe došlo, návrhu otca vyhovel a neodkladné opatrenie nariadil.

10. Krajský súd v uznesení sp. zn. 14CoP/196/2024 z 21. novembra 2024, ktorým predmetné neodkladné opatrenie potvrdil, okrem iného uviedol, že matka svojím konaním (podaním trestného oznámenia na otca, ktoré bolo postúpené správnomu orgánu na prejednanie priestupku, pričom oznamovaný skutok nenaplnil materiálne ani formálne znaky vymedzenia pojmu priestupku, a preto bola vec záznamom odložená) v podstate dosiahla to, že už po dobu viacerých rokov neumožňuje maloletým deťom stretávať sa s otcom. Tieto zistenia, že v dôsledku komplikovanej rodinnej situácie došlo k úplnému obmedzeniu styku otca s maloletými deťmi, potvrdil aj samotný kolízny opatrovník vo svojej správe o šetrení pomerov z 25. septembra 2024.

11. Krajský súd preto v danom štádiu konania jednoznačne považoval danú formu styku (v priestoroch Centra Andreas, pozn.) za vhodný nástroj na to, aby sa kontakt otca s maloletými deťmi po takom dlhom čase odlúčenia mohol realizovať, a to aj z dôvodu, že medzi deťmi a otcom určite nastala prirodzená bariéra, ktorú bude potrebné prekonať postupnými a aj odborne vedenými krokmi. Ďalej zdôraznil, že súd prvej inštancie správne vzal do úvahy najmä nové dôkazy, ktoré sú obsahom spisového materiálu, pričom z dosiaľ vykonaného dokazovania nič nenasvedčuje tomu, že by bol otec pre deti ohrozujúci. Navyše, v danom prípade samotné stretávanie sa otca s deťmi sa má realizovať v prostredí, ktoré deti dôverne poznajú, pričom samotné zariadenie je aj schopné zabezpečiť kontakt otca s deťmi aj za prítomnosti odborníkov.

II.

Argumentácia sťažovateľiek

12. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka v 1. rade ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje jeho nepreskúmateľnosťou a nedostatočným vysporiadaním sa s jej návrhom. Sťažovateľka v 1. rade podala túto ústavnú sťažnosť v zastúpení aj za svoje maloleté deti, pričom splnomocnila na ich zastupovanie pred ústavným súdom v záhlaví uvedeného právneho zástupcu.

13. Sťažovateľka v 1. rade uvádza, že okresný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nezoberal preukázateľne zhoršeným zdravotným stavom maloletých detí po realizácii asistovaného styku ani odporúčaniami ošetrojúceho pediatra a klinických psychológov. Napriek množstvu odborných stanovísk, ktoré upozorňovali na vážne riziko zhoršenia dovtedy stabilizovaného psychického stavu detí, sa súd nevyjadril k argumentom, ktoré sú svojou povahou zásadné a majú priamy vplyv na zákonnosť samotného výkonu rozhodnutia. Popisujúc priebeh styku maloletých detí s ich otcom v Centre Andreas, ku ktorému, ako uvádza, reálne došlo len niekoľkokrát a len s mal. ████████, zdôrazňuje, že už v konaní o výkon súdneho rozhodnutia vo svojom vyjadrení z 9. apríla 2025 poukazovala na to, že neodkladné opatrenie, ktoré označila za rozhodnutie o asistovanom styku, je materiálne nevykonateľné a nezákonné z dôvodu absencie potrebnej akreditácie Centra Andreas na výkon asistovaného styku a nedostatku odborne spôsobilých osôb pre realizáciu asistovaného styku. Okresný súd jej v napadnutom uznesení neposkytol žiadnu zrozumiteľnú odpoveď na túto jej argumentáciu prezentovanú v samotnom návrhu, a preto ho považuje za nezákonné a arbitrárne.

14. Vo vzťahu k porušeniu práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života argumentuje, že nútený výkon asistovaného styku rozvracia psychickú stabilitu rodinného prostredia sťažovateľky a jej detí, čo považuje za neprimeraný a neospravedlňiteľný zásah. Podľa jej názoru pokračovanie vo výkone neodkladného opatrenia za týchto okolností spôsobuje deťom nenapraviteľnú ujmu na zdraví. Vzhľadom na to požaduje priznať jej 5 000 eur ako primerané finančné zadosťučinenie, ako aj 5 000 eur na každé maloleté dieťa, ktorý návrh však nepremietla do petitu ústavnej sťažnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľiek na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a ich práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života (čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením, ktorým okresný súd

zamietol návrh sťažovateľky v 1. rade ako povinnej na odklad výkonu rozhodnutia týkajúceho sa dočasnej úpravy styku otca s maloletými deťmi (sťažovateľky v 2. a 3. rade).

III.1. K namietanému porušeniu práva sťažovateľky v 1. rade na spravodlivý proces:

16. V úvode tejto časti rozhodnutia ústavný súd zdôrazňuje, že jeho právomoc je v konaní o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby podľa čl. 127 ústavy založená výlučne na prieskume z hľadiska dodržania ústavnoprávných princípov. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neutržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 129/2015).

17. K namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces malo dôjsť vo vykonávanom konaní vo veciach maloletých (personálnej exekúcii), teda v konaní, ktorého účelom je zabezpečenie dobrovoľného či núteného výkonu rozhodnutia o dočasnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Nemožno totiž opomenúť, že štát prostredníctvom napadnutého konania zabezpečuje svoj pozitívny záväzok vyplývajúci z práva na súkromný a rodinný život v zmysle čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 dohovoru a práva rodičov na starostlivosť o deti, resp. práva detí na rodičovskú výchovu a starostlivosť v zmysle čl. 41 ods. 6 ústavy a čl. 8 dohovoru.

18. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že okresný súd zamietol jej návrh na odklad výkonu neodkladného opatrenia napriek odborným stanoviskám ošetrojúceho pediatra detí a klinických psychológov a s týmito stanoviskami sa nedostatočne vysporiadal. Okresný súd k uvedeným argumentom sťažovateľky uviedol, že ide o závery ňou vyhľadaných odborníkov, ktorými boli maloletým deťom stanovené rôzne diagnózy (porucha autistického spektra – Aspergerov syndróm, posttraumatická stresová porucha, obsedantno-kompulzívna porucha, stres a trauma detí pri počutí mena otca), pričom ale ani jeden z nich sa nepokúsil nadviazať spoluprácu s otcom, nemal záujem vypočuť si jeho názor a aj za spolupráce, resp. zapojenia otca do spolupráce s deťmi, sa pokúsil s deťmi pracovať na obnovení a rozvoji kontaktu a vzťahu detí s otcom.

19. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky týkajúcu sa neodbornosti a nedostatku akreditácie Centra Andreas, okresný súd konštatoval, že dokým si sťažovateľka bola vedomá toho, že otec nemá s Centrom Andreas kontakt, nemala problém s ním spolupracovať a maloleté deti v danom centre ponechať. Súd zdôraznil, že až keď sa v Centre Andreas na základe rozhodnutia súdu stretla s otcom mal. ■■■■■, začala sťažovateľka namietať odbornosť pracovníkov daného centra. Zároveň z písomných správ riaditeľky centra považoval súd za preukázané, že sťažovateľka bola pri plnení si svojej povinnosti priviesť v určený deň na miesto styku otca s deťmi úplne nespolupracujúca a ponechala čisto na pracovníčke centra, aby presvedčila maloleté deti na pobyt v zariadení (opustení osobného motorového vozidla matky). Súd vzhľadom na to považoval za osvedčené, že samotná sťažovateľka ako matka maloletých nemá absolútne žiaden záujem, aby deti opätovne nadviazali kontakt so svojím otcom. V súvislosti s touto námietkou ústavný súd už len v krátkosti dopĺňa, že považuje predmetnú argumentáciu sťažovateľky za účelovú, keďže z výroku neodkladného opatrenia ako exekučného titulu vyplýva, že v danej veci nejde o nariadenie asistovaného styku, ale priestory Centra Andreas sú iba miestom určeným na realizáciu styku maloletých detí s otcom, keďže už niekoľko rokov mu stretávanie s nimi umožnené nebolo.

20. Pozornosti ústavného súdu ďalej neušlo, že sťažovateľka na jednej strane tvrdí, že výkon styku pôsobí negatívne na zdravie detí, ale k realizácii styku došlo len niekoľkokrát v priebehu decembra 2024 (po štyroch mesiacoch od vykonateľnosti neodkladného opatrenia, pozn.) a len s mal. [REDACTED] a od januára 2025 boli stretnutia ukončené. Zároveň sťažovateľka vôbec neuvádza, akú súčinnosť Centru Andreas poskytla ona samotná, akým spôsobom maloleté na styk s otcom pripravila a či vôbec ich prítomnosť v Centre Andreas zabezpečila, pričom vzhľadom na zdravotný stav detí jej muselo byť jasné, že bez jej asistencie deti nebudú na styk s otcom po takej dlhej dobe odlúčenia motivované. Ústavný súd, stotožňujúc sa s okresným súdom, hodnotí, že matka doteraz nevyvinula žiaden konštruktívny prístup, aby podporila deti v obnove ich vzťahu k otcovi a nadviazaní ich zjavne pretrhutej vzťahovej väzby.

21. Okresný súd ďalej v napadnutom uznesení uviedol, že tvrdenie sťažovateľky a ňou vyhľadaných odborníkov, že deti potrebujú čas na spracovanie traumatizujúcich zážitkov zo spolužitia s otcom, nedáva odpoveď, aký časový horizont deti potrebujú, pričom konanie matky skôr nasvedčuje tomu, že je stotožnená so súčasnou situáciou a nehodlá ju meniť. Zároveň súd poukázal na tú skutočnosť, že sa v žiadnom konaní (trestnom, resp. priestupkovom, pozn.) nepreukázalo také konanie otca, ako sťažovateľka tvrdila v podanom trestnom oznámení o svojom psychickom týraní, ďalej, že zo znaleckého posudku vypracovaného na otca súdom ustanoveným znalcom nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by otca diskvalifikovali zo starostlivosti o maloleté deti, nieto ešte zo stretávania sa s nimi za prítomnosti odborných pracovníkov. Vzhľadom na to okresný súd vyhodnotil, že odklad výkonu rozhodnutia by bol v priamom rozpore s najlepším záujmom maloletých detí.

22. V kontexte sťažovateľkou vznesených námietok tak z uvedeného možno konštatovať, že najlepší záujem maloletých detí bol kľúčovým kritériom pri posudzovaní okresného súdu, či výkon súdneho rozhodnutia v danej veci (ne)odloží, a to predovšetkým s ohľadom na skutočnosť, že konaním sťažovateľky zrejme dochádza k izolácii a manipulácii detí, ako to naznačil okresný súd vo svojom rozhodnutí (bod 10 napadnutého uznesenia).

23. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že nezistil, že by výklad a závery okresného súdu v napadnutom uznesení boli svojvoľné, zjavne neodôvodnené alebo formalistické a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Okresný súd po tom, keď vzal do úvahy všetky okolnosti prípadu (vrátane správy ÚPSVaR Malacky, správy CDR a vyjadrenia prokurátorky), dostatočne a zrozumiteľne vysvetlil nosné dôvody, ktoré ho viedli k prijatiu rozhodnutia, že na odklad výkonu rozhodnutia nie sú splnené podmienky, keď okolnosti popísané sťažovateľkou vyhodnotil ako také, ktoré nevyžadujú bezodkladný autoritatívny zásah súdu.

24. Za týchto okolností ústavný súd nevidí dôvod na to, aby akýmkoľvek spôsobom zasahoval do rozhodovacej právomoci okresného súdu v danej veci. Ústavný súd nezastáva názor, že by napadnuté uznesenie okresného súdu bolo možné kvalifikovať ako nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto mu neostávalo iné, než ústavnú sťažnosť sťažovateľky v 1. rade v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu práva sťažovateľky v 1. rade na ochranu rodinného a súkromného života:

25. V tejto časti odôvodnenia je potrebné len stručne uviesť, že sťažovateľka namieta porušenie označených práv v spojení alebo v nadväznosti na namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako ani k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod III.1 tohto uznesenia), je zjavné, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto označených práv.

26. Ústavný súd preto aj túto časť ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľka v 1. rade namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.3. K ústavnej sťažnosti maloletých sťažovateľiek:

27. Ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti sú ako sťažovateľky v 2. a 3. rade uvedené maloleté deti. Ústavnému súdu boli doručené splnomocnenia advokáta na zastupovanie maloletých pred ústavným súdom. Z obsahu týchto splnomocnení vyplýva, že ich udeľuje matka maloletých ako ich zákonná zástupkyňa na zastupovanie maloletých detí pred ústavným súdom.

28. Uvedené splnomocnenia nemožno považovať vzhľadom na okolnosti a špecifiká veci za prípustné v tomto konaní pred ústavným súdom. V rámci konania pred okresným súdom, tak ako to vyplýva zo záhlavia napadnutého uznesenia, okresný súd ustanovil za procesného opatrovníka maloletých ÚPSVaR Malacky z dôvodu existencie možnej kolízie záujmov medzi ich rodičmi ako zákonnými zástupcami a samotnými maloletými, a keďže je potrebné nestranne hájiť ich záujmy.

29. Podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi, zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

30. Matka maloletých sťažovateľiek je v tomto prípade v konflikte záujmov, čo sa týka jej možnosti ako zákonného zástupcu splnomocňovať akéhokolvek právneho zástupcu na zastupovanie maloletých pred ústavným súdom v smere dožadovania sa rozhodnutia ústavného súdu v prospech matky. Vo vzťahu k maloletým preto ústavný súd v zhode so svojou doterajšou judikatúrou (napr. I. ÚS 181/2012, III. ÚS 512/2015, II. ÚS 40/2019) konštatuje, že sťažovateľka v 1. rade nepreukázala (nedoložila) aktívnu legitimáciu maloletých, ktorú by vzhľadom na stret ich záujmov so záujmami matky mal zastupovať procesný opatrovník. Rovnaká výhrada sa týka aj okolnosti, že splnomocnenie pre advokáta v mene maloletých sťažovateľiek mal udeliť ÚPSVaR, a nie ich matka. Ústavný súd preto hodnotí, že splnomocnenia, ktorými matka ako zákonná zástupkyňa maloletých splnomocnila právneho zástupcu na ich zastupovanie v konaní o ústavnej sťažnosti, odporuje ustanoveniam zákona o rodine. Ústavnú sťažnosť maloletých sťažovateľiek (ako podanú

bez povinného právneho zastúpenia v zmysle § 34 zákona o ústavnom súde) bolo preto potrebné podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde odmietnuť.

31. Vzhľadom na to, že ústavná sťažnosť sťažovateľiek bola ako celok odmietnutá, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími ich návrhmi (návrh na priznanie finančného zadost'učinenia, návrh na priznanie náhrady trov konania) formulovanými v ich ústavnej sťažnosti.

32. Ústavný súd už len nad rámec dopĺňa, že otcovi maloletých detí nebol ani obmedzený, ani pozastavený výkon jeho rodičovských práv a povinností, a teda v danom prípade sú si obaja rodičia pri výkone rodičovských práv a povinností rovnocenní. Dieťa nie je majetok rodiča a nemožno s ním manipulovať ako s vecou, pretože hrozí, že sa úplne odcudzí od toho druhého rodiča.

33. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými, alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa vyhláseného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 104/1991 Zb.). Z rodičovstva vyplývajú nielen práva, ale aj povinnosti.

34. Rodič, ktorý neoprávnene bráni v styku dieťaťa s druhým rodičom, zasiahne nielen do práv druhého rodiča (najmä jeho práva na starostlivosť o dieťa a jeho výchovu podľa čl. 41 ústavy), ale aj do práv samotného dieťaťa, najmä práva byť vychovávané obidvomi rodičmi (čl. 7 a čl. 18 Dohovoru o právach dieťaťa), práva na nezasahovanie do jeho súkromného života, rodiny a domova (čl. 16 Dohovoru o právach dieťaťa), ako aj práva nebyť dočasne alebo trvalo zbavené svojho rodinného prostredia (čl. 20 Dohovoru o právach dieťaťa).

35. Vzhľadom na dlhodobý konfliktný partnerský vzťah rodičov, ako aj mimoriadne zvýšené nároky na schopnosť emocionálne zvládať náročnú situáciu v súvislosti so zdravotným stavom detí, preto ústavný súd na obe strany v závere apeluje, aby svoje nedoriešené partnerské problémy či nevyporiadané majetkové záležitosti neprenášali na svoje maloleté deti. Obzvlášť je v tomto smere priam esenciálna (práve s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí) snaha sťažovateľky ako matky byť nápomocná v realizovaní a rozvíjaní vzťahu maloletých detí s otcom, a to nielen v ponímaní fyzickej prítomnosti, ale aj vo vyvíjaní maximálneho úsilia v prekonávaní prípadných psychických bariér. Pretože je to práve otec detí, ktorý je vedľa matky ich najbližším príbuzným a v prípade jej indispozície bude v plnej miere oprávnený a povinný vykonávať o nich starostlivosť. Vzhľadom na to by sa mali obaja rodičia snažiť o také usporiadanie vzťahov a také správanie, ktoré eliminuje nepriaznivé dôsledky naštrbeného vzťahu medzi nimi na ich spoločné deti, keďže svojím správaním na nich vplyvajú a sú vzorom pre svoje deti. Láskou, pokojným prostredím a nenásilnou komunikáciou možno vytvoriť deťom priestor pre ich optimálny psychický a fyzický vývin a rast.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2026

predseda senátu